

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
 The Lithuanian Daily News
 Published by the Lithuanian News Publishing Co., Inc.
 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
 Telephone Roosevelt 8500
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
 The Lithuanian Daily News
 Published by the Lithuanian News Publishing Co., Inc.
 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
 Telephone Roosevelt 8500
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. IX.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Sereda, Gegužio-May 17 d., 1922

No. 116

Amerika nedalyvaus Haagos konferencijoje

Lietuvos nota Genoaj

Gal priims Vokietijos pasiūlymą

Amerika atsisako dalyvau- ti Haagos konferencijoje.

Vienok neuždaro durų tolimesniems pasitarimams apie tą konferenciją ir Rusijos klausimą abelnai.

WASHINGTON, geg. 16. — Jungt. Valstijos atsisakė dalyvauti ir naujai sušaukiamoje konferencijoje Haagoje daugiausia Rusijos reikalais. Atsisakė dalyvauti dešimt tų pačių priežasčių, dėl kurių jos atsisakė dalyvauti Genoa konferencijoje.

Bet atsisakymas dalyvauti Haagos konferencijoje, Jungt. Valstijos visgi netaria savo paskutinį žodį ir neuždaro durų tolimesniems pasitarimams su naujos konferencijos kvietėjais.

Išrodo, kad Jungt. Valstijos nori vesti tolimesnius pasitarimus su kvietėjais, kad išaiškintų neaiškumus ir padarius konferenciją labiau apskliaustą ir gal siauresnę, bet ne apribotą, kaip vien Rusijos klausimu.

Jungt. Valstijos savo atsakyme į gautą per jų ambasadorių Child pakvietimą sako, kad jos negali dalyvauti naujoje konferencijoje dėl to, kad jos išrodanti joms kaip tolimas tesimas Genos konferencijos, tik po kitokių vardu.

Betgi jos sutiktų dalyvauti pasitarimuose apie Rusiją ir ekspertų tyrimuose ekonominių Rusijos padėties ir kaip ją pagerinti. To nežinant, negalima esą sekmingai tartis nei apie kreditus, nei apie teikimą Rusijai pagalbos. Haagos konferencija negali būti sekminga, jei Rusija laikysis savo paskiausio memorandumo (geg. 11 d.) išreikšto nusistatymo, kuris be to yra neaiškus, todėl ir neleidžiantis šiai valdžiai dalyvauti siuolamam plene (susaukti maistų komisijos susirinkimą, kurį ir toliau vestų tarybas su Rusija).

Nenustoja vilties.

GENOA, geg. 16. — Nors Jungt. Valstijos atsisakė dalyvauti Haagos konferencijoje, premieras Lloyd George mano, kad jos dar nepasakė savo galutinio žodžio, o todėl dar yra vilties patraukti jas ton konferencijon. Atsakymas savaimi sudaro pamatą tolimesnei korespondencijai tarp talkininkų ir Jungt. Valstijų Rusijos klausimu.

Bet šiaip konferencijos rataliai jaučia didelį susivylimą Amerikos atsisakymu, kadangi visų buvo manoma, kad Jungt. Valstijos dabar jau tikrai sutiktų dalyvauti konferencijoje Rusijos reikalais.

Sudarė Graikijos kabinetą.

ATHENAI, geg. 16. — Tapo sudarytas naujas Graikijos kabinetas. Premieru bus Nicholas Stratos.

Lietuvos delegacijos nota Genijos konferencijai

KAUNAS. (Elta). — Musų delegacija Genoj balandžio 12 d. pateikė p. Sancerui, Italijos Užsienų Reikalų Ministrui ir Pirmosios Komisijos Pirmininkui, tokią notą: Ponai Pirmininke!

Lietuvos Delegacija turi garbės prašyti jūsų Ekselenciją atkreipti Subkomisijos prie Pirmos Komisijos dėmesį į klausimus, kurių svarbi reikšmė mums rodo nereikalinga nei pabrėžti taikos ir pasitikėjimo tvirtais pagrindais nustatymo atžvilgiu.

1) Minėtos programos realizavimas bus pavėluotas, gal, net bus sutrukdytas, kol tarp taikinė Lietuvos padėtis nebus pastoviai. Nežinint jai, kad Lietuva yra Tautų Sąjungos narys ir kai kurių Europos ir Amerikos neutralinių valstybių jau pripažinta, vis dėlto nėra dar kvietusių Genijos konferencijai dalyvauti.

To pripažinimo atidėjimas apskunkina tarp minėtų valstybių ir Lietuvos normalinių juridinių santykių nustatymą. Ta padėtis verčia Lietuvos Delegaciją prašyti Subkomisiją suteikti pripažinimo Lietuvos de jure klausimui tokią vietą, kurią jis turi teisę užimti konferencijos darbų programoje.

2) Ekonominis atstatymas ir transporto išsivystymas yra sukludytų tuo faktu, kad vienintelis kelias į jūrą, t. y. Klaipėdos uostas ir jo teritorija iki šiam laikui nėra Lietuvai grąžinti Sulig Versalės taikos sutarties 99 str., atskirdami Klaipėdą ir jos sritį nuo Vokietijos ir laikinai administruojami, santarvininkai ir susitarusios su jais valstybės mums įteikė sekančiuoju tekstu tokį paaiškinimą savo 1919 m. birželio 16 d. atsakyme į Vokietijos Delegacijos pasipriešinimą taikos sąlygoms. "Minėta sritis visuomet buvo lietuvių; gyventojų dauguma yra lietuviai, kilme ir kalba", ir santarvininkai — ir susitarusios su jais valstybės taip pat pabrėžė, "kad Klaipėdos uostas yra vienintelis Lietuvos išėjimas į jūrą". Šis klausimas turėtų būti taip pat svarstomas Subkomisijoje tikslu atkreipti santarvininkų ir susitarusių su jais valstybių dėmesį į jo galutiną išsprendimą Versalės taikos sutarties dvasioje.

3) Sunku bus numatyti Rytų Europos ekonominį atstatymą, kol Santarvės valstybės galutinai nenustatys Lenkijos sienų Rytuose, kaip tai buvo numatyta Versalės sutarties straipsny 87. Tiesa, kad nuo to laiko tarp Rusijos ir Lenkijos buvo pasirašyta Rygoj taikos sutartis, bet ji nei kiek nenusilpnina Versalės sutarties nutarimų dėl Lenkijos sienų.

Užtrukimas nustatant Lenkijos Rytų sieną turėjo išdavinu lenkų generolo Želigovskio smurto žygi (coup de force) ir užėmimą Lietuvos sostinės Vilniaus su aplinkinėmis teritorijomis.

Taikos nustatymas šioje Europos daly to negalės būti įvykdytas, kol Lietuvos žemės ir sostinė Vilnius nebus grąžinti Lietuvos Valstybei. Tokiu būdu tas klausimas, ekopominio atstatymo atžvilgiu, yra išimtinai ir reikalingas greito ir teisingo išsprendimo, kuris ligi šios dienos nebuvo pagarytas dėl Lenkijos nusistatymo Tautų Sąjungos procedūros metu, o taip pat ir dėl Lenkijos atsisakymo stoti į teismą prieš Nuolatinį Tarptautinį Tribunalą. Todėl Lietuvos Delegacija turi garbės pasiūlyti Pirmosios Komisijos Subkomisijai sudaryti specialinę pakomisiją šio klausimo tyrimui, dalyvaujant visoms suinteresuotoms valstybėms, butent, kvietusioms Genijos konferencijai valstybėms, o taip pat Lietuvai, Lenkijai ir Rusijai.

Lietuvos Delegacija pasiduooda visiškai pakomisijos dispozicijai, norėdama duoti jai visų reikalingų informacijų kai del šių trijų klausimų.

Prašau Pone Pirmininke priimti manų aukštos pagarbos pareiškimą.

Lietuvos Delegacijos pirminkas
(pasirašė) Galvanauskas.

Talkininkai priims Vokietijos pasiūlymus

PARYŽIUS, g. 16. — Vokietijos kontr-pasiūlymai apie kontribuciją yra skaitomi priimtinais talkininkams. Apie tai tapo nuspręsta Vokietijos finansų ministeriui Hermes pasitarus su Francijos nariu kontribucijos komisijoje Dubois. Dubois taip jau tarėsi su ir premieru Poincare.

Nors Vokietija atmeta tiesioginę finansinę talkininkų kontrolę, bet prisizada daryti viską, kad palengvintus komisijai ištirti visą Vokietijos padėtį. Vokietija taip jau jokiū būdu negali surinkti 60,000,000,000 popierinių markių naujais takais. Bet Vokietija tikisi galėsianti užtraukti 5,000,000,000 auksinių markių paskolą.

Nesirengia prie puolimo.

LONDONAS, geg. 16. — Atsakymas į paklausimą atstovų bute, valdžios vadovs Chamberlain pareiškė, kad ne Francija, ne Belgija nedaro jokių prisirengimų okupuoti naujas Vokietijos teritorijas, jei ji negalėtų užmokėti kontribucijos gegužės 31 d.

Chamberlain taip jau pasakė, kad sekamas tautų sąjungos susirinkimas bus laikomas rugsėjo 4 dieną, bet klausimas apie Vokietijos ir Rusijos priėmimą į sąjungą nėra įtrauktas į susirinkimo dienotvarkį.

Traukinis suardė namą.

CHICAGO. — Vakar tavorinis traukinis nušoko nuo bėgių ir įvažiavo tarp dviejų namų, 1752 ir 1754 North Hoyne Ave. Abu namai labai nukentėjo nuo to, o 1752 namas ku ne visai liko sugriautas ir buvę jame rakandai sulaužyti. Pastarajame name liko sužeistas lietuvis Antanas Gričius, bet jo sunnis ir kiti išliko sveiki nors tuo laiku jie buvo viduje.

Japonija veda tarvas su Rusija.

GENOA, geg. 16. — Japonijos delegatas viskontas Išii pranešė Genoa konferencijos politiniai komisijai, kad Japonija veda derybas su Rusija apie ištraukimą Japonijos kariuomenės iš Sibierijos.

Jis apie tai pranešė svarstant plenus Haagos konferencijai. Buvo siuloma, kad jokia valdžia nedarytų politinių sutarčių su Maskva laike konferencijos, bet kad daromosios prekybos sutartys, apie kurias tarybos prasidėjo prieš balandžio 10 d., gali būti užbaigtos.

Išii pasakė, kad Japonija taesėsi apie sutartį su Rusija, kuri nors yra prekybinė, bet kartu yra ir politinė, kadangi ji liečia gvarantijų Japonijos pavaldiniams, kurias davus Japonijos kareiviai būtų ištraukti iš Sibierijos.

Bijosi liesti Rusijos klausimą

GENEVA, geg. 16. — Tautų sąjungos taryba griežtai atsisakė liesti Rusijos klausimą ir ji nors paviršutiniai pasvarsyti. Todėl ji Norvegijos reikalavimą, kad tautų sąjunga padarytų tyrinėjimus Rusijos padėties ir kaip Rusijos badas atsiliepti ant Europos rekonstrukcijos, nutarė pavesti Genoa konferencijai.

Dr. Nansen, kuris padavė Norvegijos valdžios reikalavimą ir kuris yra vyriausias tautų sąjungos komisierius Rusijos šelpime, labai priešinosi to klausimo pavedimui Genoa konferencijai, nes tai reiskia to dalyko visišką palaidojimą.

Turkai rengiasi karan.

KONSTANTINOPOLIS, geg. 15. — Turkijos nacionalistų valdžia pranešė savo atstovams užsieny, kad talkininkų atsisakymas įsileisti Turkiją į Genoa ekonominę konferenciją yra skaitomas, kaip atsisakymas svarstyti vėliausius Turkijos pasiūlymus ir todėl visi artimųjų rytų klausimai dabar turės būti rišami ginklu, nes talkininkai nenorį išristi talkiu būdu dabartinius Graikijos-Turkijos ginčus.

Vėliausiomis žiniomis, nacionalistai daro didelių karinių prisirengimų ir visomis transportacijos įmonėmis, gabenia į frontą amuniciją ir ginklus, kurių daug atvyksta iš Rusijos.

Jungt. Valstijos nedalyvaus Turkijos tyrinėjimuose.

WASHINGTON, geg. 16. — Baltajame Name duota suprasti, kad Jungt. Valstijos nepriims Anglijos pakvietimo sudaryti bendrą komisiją ištirti Amerikos šelpimo administracijos praneštas turkų skerdynes krikščionių Mažoj Azijoje.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, geg. 16 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 sv. sterlingų	\$4.45
Austrijos 100 kronų	1 1/2c
Belgijos 100 frankų	\$8.33
Danijos 100 frankų	\$21.84
Finų 100 markių	\$22.11
Francijos 100 frankų	\$9.14
Italijos 100 lirų	\$5.30
Lietuvos 100 auksinų	36c
Lenkų 100 markių	2 1/2c
Norvegų 100 kronų	\$18.65
Olandų 100 guldenų	\$38.75
Svedų 100 guldenų	\$25.63
Šveicarių 100 markių	\$19.07
Vokietijos 100 markių	36c

Persekioja darbininkus ir kituose miestuose.

CHICAGO policija darė kratas ir pas Chicago Heights darbininkus.

CHICAGO. — Chicago policija nepasitenkina puolimu vien ant savo miesto darbininkų vadovų ir jų areštavimu šimtais, bet daro puolimus net ir kituose miesteliuose.

Vakar ji padarė puolimus ir kratas dešimtyje namų Chicago Heights ir buvo atsiderusi net prie Kankakee. Ji vis ieško dviejų policistų užmušėjų, kuriuos ji kartais skelbia suradusi, tai vėl jieskanti.

Policija vakar areštavo Mrs. Miller, 3430 Emerald Ave., kurios vyras esąs savininku to automobilio, kužiuo važinėjo policistų žudytojai. Jis taip jau tuo laiku buvęs automobilių. Policija skelbia, kad jų namuose rasta daug dinamito ir kitokios sprogstamosios medžiagos.

Didžiausias laivas

NEW YORK, geg. 16. — Šiandien iš Anglijos atplaukė didžiausias pasaulyje laivas Majestic. Tai buvo pirma jo kelionė ir iš Southampton jis atplaukė į 5 dienas 14 val. ir 45 min. — rekordas laivo greitumu.

Jo ilpa, yra 56,000 tonų, ilgis 956 pėdos, plotis 100 pėdų. Jo kaminai tiek dideli, kad jais galėtų važinėti du traukiniai.

Jo vidun galėtų sutilpti 400 namų 8 kambarių dydžio. Pasazierių ir darbininkų jis gali paimti 5,100 žmonių. Tai yra daug didesnis laivas, negu dabartiniai buvusieji didžiausiais — Leviathan (buvęs vokiečių Imperator), Olympic ar Mauretania. Jis yra pabudavęs Vokietijos ir buvo paruoštas Bismark, bet Anglija jį atėmė iš Vokietijos ir pakrikštijo Majestic.

Pirmesniems pasazieriams troškulį užgesinti buvo parupinta ant laivo 80,000 bonkų alaus, 1,000 kvortų ir 16,000 "painių" šampano, 1,000 kv. ir 1,300 painių kitokio vyno, 4,000 bonkų degtinės ir 300 bonkų likerio.

Instatymai apsaugojimui privatinės nuosavybės.

MASKVA, geg. 16. — Sovietų pildomasis komitetas priėmė principę ir paskirė komisiją parašyti įstatymus, kurie pripažintų sekamas teises piliečiams:

Užsiimti pramone ir industrija; valdyti mažus namus ir pirkti, nuomoti ir parduoti juos; turėti asmeninę nuosavybę ir pinigų; daryti visokios rūšies legalinius susitarimus, kurie bus apsaugoti teismų; bu davotis namus ant samdytos žemės, leidus vietos valdžiai ir t. p.

Tiems pasiūlymams buvo tik labai maža opozicija. Jąja vadovavo Razanov iš profesinių sąjungų. Jis tvirtino, kad tokie įstatymai būtų per daug didelis nusileidimas kapitalizmui.

Rusija mažina armiją.

RYGA, geg. 16. — Talkininkų žvalgų gautomis žiniomis, Rusija jau tikrai pradėjo mažinti savo armiją.

Lenkija ieško paskolos.

VARSAVA, geg. 16. — Parindusi ne tik iki kaklo, bet iki pat pakaušio skolo, Lenkija ieško naujų paskolų. Turbut ji jau nebegauna paskolos iš Francijos, tad pradėjo gretintis prie Jungt. Valstijų. Ji nuo tulo laiko pradėjo vesti savo kampaniją, tvirtindama, kad viskas pas ją gerėja, kad ekonominiai šalis kyla. Bet apie paskolą ji tylėjo. Dabar ir apie ją ji prabylo. Esą padėtis tiek pagerėjusi, kad jau ir biudžetas tapęs subalansuotas. Bet, girdi, reikia Lenkijai pinigų "rekonstrukcijai." Jai todėl reikia dar daug pinigų. Ji tą paskolą malonėtų užtraukti Amerikoje ir duoti amerikiečiams progas gerai Lenkijoje pasipelninti, jei tik duos pinigų.

Lenkijos skolos dabar siekia nemažiau kaip \$283,380,000. 65 nuoš. tų pinigų paskolino Jungt. Valstijos supirkimui maisto. 22 nuoš. davė Francija — ginklams ir amunicijai. Lenkija taip jau prasikolinusi yra ir kitoms šalims: Anglijai, Italijai, Holandijai, Danijai, Norvegijai, Švedijai ir net Šveicarijai.

Kiek dabar Lenkija norėtų gautų paskolos, ji nesako.

Rusijos atgaleiviams nėra vietos ir Bulgarijoje.

SOFIJA, geg. 16. — Keli gen. Vrangelio oficeriai tapo areštuoti Bulgarijoje ir yra kaltinami organizavime špionažo ir rengime, kartu su kitais elementais, perversmo valdžioje.

Gen. Šatilovui ir trims kitiems Vrangelio štabo nariams tapo įsakyla tuojaus apiešti Bulgariją, o kitus oficerius pasodinta kalėjimam. Esančius Bulgarijoje Rusijos pabėgčius ir buvusius kareivius patstatyta po aštriomis regulacijomis. Valdžią renia šiame dalyke ir Bulgarijos komunistai.

100,000,000 auksinų

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius nuo jo įsteigimo 1920 metų pradžio iki dabar persiuntė Lietuvon šimtą milijonų auksinų (100,000,000). Geriausias patarnavimas pinigų persiuntime ir visiško saugumo užtikrinimas, kokį tik tokia Bendrovė kaip Naujienu gali duoti, buvo priežastis tokio milžiniško pinigų plaukimo Lietuvon per Naujienas.

Didieji Lietuvos bankai, o taipgi Vokietijos didžiausieji bankai, kartu ir Vokietijos valdžios kasa, žino Naujienu čekių augštą atsakomybę, ir juos be klausimo maino, ar tai markėmis ar tai doleriais.

Lietuvos žmonės prašo Amerikiečių siųsti pinigus Lietuvon tikiai per Naujienas, o Lietuvos bankai tai pataria.

Per Naujienas galite siųsti pinigus ir į lenkų užimtą Vilniaus guberniją, o taip jau ir į visus kitus svieto kraštus.

Rusijon tuo tarpu galima siųsti tikiai taip vadinamus maisto draftus.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENU PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIAI CHICAGOJE

BRIDGEPORTO SKYRIUS	Tel. Boulevard 9663
3210 So. Halsted St.	TOWN OF LAKE SKYRIUS
1614 West 46th Street	Tel. Boulevard 0672
BRIGHTON PARK SKYRIUS	
4188 Archer Ave.	Tel. Lafayette 7674
WEST PULLMANO SKYRIUS	
523 West 120th St.	Tel. Pullman 0169
ROSELANDO SKYRIUS	
233 East 115th St.	Tel. Pullman 0659

Howat užvedė bylą prieš Kansas įstatymus.

TOPEKA, Kas., geg. 16. — Kansas angliakasių vadovas Alexander Howat federaliniame teisme užvedė bylą, reikalaujamas injunctiono prieš vykcinimą Kansas industrinių įstatymų ir baudimą už tų įstatymų peržengimą, už kurių per žengimą jis yra nuteistas dyjejuose pavietuose — Cherokee ir Crawford.

Matyt, kad Howat nori išbandyti tų įstatymų konstitucionalingumą.

Užmokėjo kontribuciją.

BRUSSELIS, geg. 16. — Vokietijos valdžia šiandien sudėjo Belgijos iždinėn 50,000,000 auksinių markių kontribucijos — paskutinį palengvintą mokėmą, sulig kontribucijos komisijos suteiktu neta moratoriumu.

Gegužės 31 d. Vokietija turės sumokėti jau daug didesnę sumą, butent 150,000,000 auks. markių.

KAUNAS. — Kauno apskrities Tarybos nutarimu, įsteigta 3 veterinarijos punktai: Jonavoje, Vilkiyoje, A. Panemunėje. Ten esą jau paskirti veterinarijos feldšeriai, ir punktai jau veikia.

Sulig duotomis instrukcijomis, tie feldšeriai turi lankyti savo rajonus 4 sykį į metus, apžiūrėdami gyvulius. Gyvulių gydyti, jei jų negalima į punktą atgabenti, privalo važiuoti į vietą.

Už gydymą imama visai mažai kaina.

Be to, feldšeriai privalo skiriamus šlovimui gyvulius apžiūrėti ir tinkamą valgymui mėšą štampuoti.

NAUJIENU

Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nedėdieniais nuo 10 v. ryto iki 2 val. po piet.

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily except Sunday By
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.,
Editor P. Grigaitis.
1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone Roosevelt 8600

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
8c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienuos Ben-
drow, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas Roosevelt 8600.

Užsimokėjimo kainos:

Chicagoje — pašto:	
Metams	\$3.00
Pusmeti	1.50
Tris mėnesiai	2.25
Dvi mėnesiai	1.75
Vien mėnėsiui	1.00
Chicagoje per nešiotojus:	
Vien mėnėsiui	8c.
Savaitėi	18c.
Mėnėsiui	75c.
Susijętosios Valstijos ne Chicagoje:	
Metams	\$7.00
Pusmeti	3.50
Tris mėnesiai	2.00
Dvi mėnesiai	1.50
Vien mėnėsiui	.75
Lietuvon ir kitur užsienioje:	
(Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.00
Tris mėnesiai	2.25
Pilnus reikia siųsti pašto Money	
Orderiu, kartu su užsakymu.	

Anglikasių Streikas.

Anglikasių streikas tęsiasi jau daugiau kaip šešias savaites. Streikas eina ramiai, kur-ne-kur tik buvo atsitikę nedidelių riausių, paprastai kasyklų sargybinių suprovokuotų. Streikininkai tikisi, kad streikas bus laimėtas. Šiuo tarpu, apskaitoma, viso šaly apamai anglų suvartojama apie 8 milijonus tonų per savaitę; neunijuotos kasyklos, kurios dirba, įstengia parūpinti anglų vos 50 nuosimčio to, kas suvartojama. Kadangi viso iškastos anglies rezervo, kaip apskaito, yra nedaugiau kaip 40 milijonų tonų, tai, žinoma, ilgam jų neištekės, o pasireiškus anglų stokai kasyklų savininkai bus galį gale priversti tartis su darbininkais ir baigti streiką.

BALYS SRUOGA.

Naujas Idealizmo Istorių Lapas

(Tęsinys)

IV. Pirmieji Pranašo Žodžiai.

[Šio skirsnio pradžia tilpo vakarykščiame numery, bet sumaišytu tekstu, delto dedame į naują. — Red.]

Lengva savo ranka Stefan'as Zweig'as paleido gaudą, iki šiol dažnai kartojamą literaturoje apie Roland'ą, kad jo idealizmas esąs be idealų, nelyginant kažkoks turinys dvasios šventos apreiškimas. Minėjau, kad jis yra pamėgęs Roland'ą. Ir, deja, pamėgęs ne visą jį, bet tik pirmąjį jo kurybos periodą, ir per tokias meilės apyaušrį nebeumėtė tolimesnį Roland'o ideologijos rutuliojimos. Zweigo dažnai cituojamas Roland'o posakis: "Je success n'était pas son but, son but était la foi" — laimėjimas nebuvo jo tikslas, jo tikslas buvo tikėjimas, — šis posakis ištikrųjų apibūdina Roland'o darbuotę, bet tiksliai jos pirmąjį periodą. Nes juo toliau Roland'as gyvena ir kovoja, juo daugiau jo tasai "dvasios šventos" idealizmas konkretėja, ingaudamas net schematinės formos, o jo tikėjimas išsiliauja į aiškiai suvokiamas, jeigu ne dogmas, tai bent formas, kurių turinys kiekvienam geros valios mirtingajam yra lengvai prieinamas. Ir kad tą konkretybę ir jos ugį su-

Kuo politika remiasi.

Forvertso korespondentas praneša iš Berlio apie areštavimą vieno daktaro, Ericho Enspacho. Iš surastų pas jį dokumentų pasirodo, kad tasai daktaras Enspachas buvo Francuzų šnipas, informuojas juos apie Vokietijų pavojų, apie jų slapta ruošiamą pulti Prancūziją, etc. — žinoma, visa tai prasimanydamas, visa fabrikuodamas. Bet francuzai mokojo jam už tas "informacijas" didelius pinigus ir gvolto rėkė, kad Vokietijai pasaulms ruošiasi ją smaugti. Tuo išdalies gal pasiaiškina visa Francuzų isterija ir visas jų nusistatymas prieš Vokietius.

Dgo P. Grigaičio sveikata.

Draugams nuolatos teiraujančies laiskais pranešame, kad Naujienuos redaktorius d. P. Grigaitis, kurį sunki liga — influenza ir dalinis plaučių uždegimas — buvo paguldžiusi ir išlaikiusi lovoj keletą savaičių, dabar jau sveiksta. Liga betgi stipriai pakamavo, ir nors dabar jis vaikščioja, bet kurį laiką turės dar pasilsėti ligi galės grįžti prie sunkaus redakcijos darbo.

Tarptautinė Socialistu Vienybė

Morris Hillquit.

Šito mėnesio pradžioje įgaliotieji "kraštutinio radikalaus" komunistų Internacinalo atstovai, Antrojo Internacinalo partijos ir Vienos Darbininkų Vienybės, susidedanti iš socialistų vidurinių partijų, susiję Berlio reichstago troboje, apsigelbė gražiais ir negražiais sezono žodžiais ir išsiskirstė su bendro veikimo programu. Programas anaipol nėra platus. Jis susideda beveik tik iš demonstracijos pasauliniu plotu prieš reakcingas Genuos konferencijos kryptis. Bet daug reikšmingesnis konferencijos žingsnis buvo paskyrimas bendro vykinamojo komiteto uždaviniu susaukti visų socialistinių Internacinalų kongresą, o tuo tarpu žiūrėti, kad nebūtų susikirtimų tarp besivaržančių socialistinių ir komunistinių partijų.

Amerikos socialistams šitaip padarytos paliaubos buvo labai netikėtu dalyku. Jos įvyko vidui smarkių ginčų ir aršių partinių vaidų beveik be perreigos ar prieragios ir visų labiausia — įnešimas paduota Maskvoj. Komunistų Internacinalas, kuris tik vakar paspaudė, kad proletarinės revoliucijos šventa priedermė yra skaldyti proletarinės jėgos ir jam puikiai pavyko suskaldyti socialistinės pasaulio partijos, savo charakteringa neapkykanta nuosakumui staiga praeikė "suvienyto fronto" evangeliją ir išdykusio vaiko nesupaimamomis reikšmės pradėjo dėti į krūvą šukes brangaus indodo, kurį jis tik ką be reikalo sudaužė.

Kelias didžiųjų pasaulio socialistų jėgų susivienijimui šitaip atsidarė, bet būtų pavojinga save apgaudinėti manius, kad eiga linkui taip labai pagidaujamo tikslo dabar bus švelni ir netrukdoma. Tariaus susitaikymas yra per daug staigus, kad jis galėtų būti tikras. Broliažudinių vaidų žaizdos dar neužgiję, pažiūrų skirtumas dar per daug didelis ir savutarpinis nuoskaudos ir pasipriešinimo jausmas yra per daug gilus ir aštrus, kad galima būtų pilnai ir be atsargumo pasiduoti augstiesniam vienybės ir solidarumo reikalui.

Pas Europos socialistus esamam tarimui, kad staigus komunistų įsijungimas proletarinės vienybės ne visai yra nuosirius, kad didžiūmoje tai yra tik maniebrai nykstančių Maskvos įtaką ir svarbą išgelbėti. Ir, nelaimė, įtarimas, regis, yra per daug gerai pamatuotas. Komunistų Internacinalo vykinamasis komitetas pasirūpiu paaiškinti, kad socialistų judėjimo vadų "nušvietimo" politikos, vadinas, nekinimo ir šmeizmo politikos nebus išsižadėta ir kad tikruoju "suvienyto fronto" tikslu yra vedinas socialistų darbininkų ir komunistų stovyklas. Maskvos Internacinalas taipgi mano toliaus organizuoti komunistines "užmazgas" unijose, vadinas, palaikyti vaidų ir nesutikimų gymulius darbininkų ekonominiam judėjime.

Bet nežiurint visa to Berlio konferencija gali būti naujos ir geresnės eros pradžia tarptautinio socialistų judėjimo istorijoje. Abejotini motyvai gali duoti dideles sekmes; gudriems monininkams yra pavykę išaukti dvasias, kurių jie paskui negalėjo nusikratyti. Daugumai, jei ne didžiūmai, tu, kurie atvyko į konferenciją, gal tikrai norėjosi socialistinės vienybės ir didelės minios stovinčios užpakaly jų visų beabejo norėjo jos. Didėjantis

Pagaliau, kitas dvidešimtojo šimtmečio didis idealistas — Aleksandras Skriabinas. Kaip žinoma, jis visą savo gyvenimą svajojo parašyti tokią misteriją, kurią vykinant gyvenimą pasaulį pakilsias toksai susijaudinimas, tokia ekstazė, kuri sujungsianti visą žmoniją į vieną ritmą, kaip jis sako "erotinį veiklą", ir visa žmonija tame giliausiam dvasios pergyvenime nueisianti į amžinybę, į nyrvaną. Taip esą įvyksianti apokalipsio žadėtoji diena! Bet kokių būdu muzikos kurnys, nors ir misterija muzika reiškia, kokių būdu ji gali padaryti pasauliui pabaigą? Ne dabar aš to klausiu, bet Skriabinas, kol dar jis buvo gyvas, nuolatos jis buvo tuo klausimu kankinamas. Atsakydamas, jis rutuliojo mintį, kaip kuryboje, kuriant dvasia pereinama iš ypač kalą materializmo, o paskui pereinama iš kurnio į to kurnio priešmėją (žiūrėtoja, klausytoja, skaitytoja) dematerializuoja, kad galutiname misterijos vykinimo momente įvyks dvasios visuotinis dematerializavimas, kad bus visa materija sudvasinta! Taip skelbė dvidešimtojo amžiaus pradžioje, žinoma savo minčių niekuo negalėdamas įrodyti (o vos devyniolikto šimtmečio pabaigoj Galtonas įrodė, kad ideja galima regėti!), tiksliai savo tikėjimu tai tikrindamas. Ir tas jo tikėjimas padarė tai, kad jis nors visą gyvenimą tesirėngė rašyti misteriją, vistiktai savo kuryba sudarė išsą epochą muzikos istorijoje. Kas toji jo misterijos ideja — fantazija, sapnas, absurdas? Žinoma, mums, o ypač tiems, kurie kantizmo liga serga, kitaip ir atrodyti negali, bet šitokie žiau-

darbininkų reikalavimas ir verčiantis įtemptos pasaulinės klasių kovos jėga gali nušluoti kluštis nuo tikros ir pilnos vienybės. tako anksčiau negu dabartinė padėtis leidžia tikėtis. Nors pradžia silpna ir abejotina, bet ji yra pradžia.

Amerikos socialistai nėra taip tiesiai ir giliai susirupinę Berlininės konferencijos sekmenis, kaip jų draugai Europoje. Jiems socialistinių ir komunistinių partijų veikinimas reiškia suvienytą darbininkų frontą prieš kapitalistus. Jungtinėse Valstijose silpnos socialistų partijos vienybė su dar silpnesnėmis komunistų grupėmis net jei ji būtų galima, nedaug ką gero duotų. Svarbiausias Amerikos socialistų reikalas yra "suvienytas frontas" su Amerikos darbininkais.

Bet Jungtinių Valstijų socialistai, nors ir nėra gyvai liečiami pirmojo žingsnio linkui visų socialistų bendro veikimo, jie anaipol nėra šalti to judėjimo aigai. Organizuotas Amerikos socializmo judėjimas nors ir nežymus dabar yra, visgi Amerikos socializmas yra tarptautinės socialistų šeimynos narys.

Tarptautiniai Finansai

Anglijos ekonomininkas maj. C. H. Douglas. Londono laikraščiu pranešimais yra pasakę, kad "už kelių metų pasaulio finansus kontroliuos mažiau negu dešimts žmonių." Majoras veda kovą už kredito suvienijimą. Dabar, anot jo pasakymo, pasaulio turtus valdo mažiau negu 100 žmonių.

Paklaustas apie pasaulio pinigų uokčių vardus, maj. Douglas pasakė:

"Pirmutine yra Morgano firma su susijungusiomis įstaigomis, Jie valdo turtus ne tik Amerikos žemyno, bet ir didžiūmos pasaulio dalių.

"Francijoje yra Louis Loucheur, kuris turi labai svarbius indėlius didžiūose bankuose ir plieno korporacijose.

"Bazilijus Zacharov", graikas, kuris kontroliuoja ginkluotės grupę ir taipgi yra baisia galybės bankininkų pasauly.

"Hugo Stinnes valdo finansinę didesnę Centralinės Europos dalies politiką.

"Didžiojoje Britanijoje lordas Inchcape daro didelės intakos šiaudienį ir bankininkų ir laivų savininkų pasaulį.

"Gal mažiau negu 100 žmonių veikia kaip mano papirni, kiek man teko patirti, nėra patenkinti dabartiniu mokesčių augimu.

"Čia svarbu yra ne tiek turtas, kurį šitie žmonės atskirai ar kruvoj valdo, o strateginė pozicija, kurią jie įstengia palaikyti.

"Jie kontroliuoja kreditą kas savo srityse, gali duoti jį, ar neduoti jį tokiu būdu sulaukyti, ar palengvinti daiktų gamybą ir paskaidą.

"Šita galybė yra tolydžio koncentruojama į mažos grupės rankas su ta išciga, kad visos pramoningų šalių energijos mažne pagal norą galima pakreipti tokiu tikslui, kuris yra pageidaujamas turintiems šitą augščiausią galybę.

"Labai dažnai valdžios buva tik politikos pildytojai. Jos nustatymo galybė gludo finansiniuose reikaluose.

"Jokia valdžia negali ilgai būti tarnyboje, jei atsitinka didelis nedarbas, o finansinės galybės visuomet gali sukelti nedarbą, neduodamas kredito.

"Dabartinis pasaulio platumo sunkmetis beabejo paeina nuo kredito sulaikymo iš finansininkų pusės, kurie užsispyrę paklupdyti darbininkus ant kelių."

Prof. Soddy, žymus Oxfordo universito mokslininkas sutinka su maj. Douglas pažiuromis.

L.S.S. Reikalai

Mokesčių klausimu.

Paskutinė Socialistų Partijos Nacionalė Konvencija Clevelande, O. nutarė padaryti mokesčių reformą partijoje — sumažinti nariams duokles. Iš to Partija, beabejo, susilauks gerų pasekmių, pradės daug gaus narių rašytis.

Taip pat ir L. S. Sąjungoje reikėtų padaryti šitą mokesčių reformą; reikėtų sumažinti mėnesinės duoklės iki 25c. Narių mokesčių sumažinimas yra būtina reikalingas, darbininkų uždarbiams vidutiniai sumažėjus vienu trečdaliu.

Daugelis buvusių gerų sąjungiečių gal delto tik ir nestoja į Sąjungą, kad mokesčiai yra dideli. Nemaža yra tokių sąjungiečių, kurie po L.S.S. persiorganizavimo darbavosi mūsų tarpe apie metus laiko ar daugiau, pasitraukė sakydami, kad jie mokesčių po pusę dolerio į mėnesį jokios sau naudos iš to nemato.

Žinoma, ne visi taip sakė, bet kad tokių buvo nemažas skaičius, tai yra faktas. Ir dabar esantieji organizacijos nariai, kiek man teko patirti, nėra patenkinti dabartiniu mokesčių augimu.

Tat aiš čia ir norėčiau paraginti draugus sąjungiečius,

kad jie mokesčių po pusę dolerio į mėnesį jokios sau naudos iš to nemato.

Žinoma, ne visi taip sakė, bet kad tokių buvo nemažas skaičius, tai yra faktas. Ir dabar esantieji organizacijos nariai, kiek man teko patirti, nėra patenkinti dabartiniu mokesčių augimu.

Tat aiš čia ir norėčiau paraginti draugus sąjungiečius,

kad jie mokesčių po pusę dolerio į mėnesį jokios sau naudos iš to nemato.

Žinoma, ne visi taip sakė, bet kad tokių buvo nemažas skaičius, tai yra faktas. Ir dabar esantieji organizacijos nariai, kiek man teko patirti, nėra patenkinti dabartiniu mokesčių augimu.

Tat aiš čia ir norėčiau paraginti draugus sąjungiečius,

kad jie mokesčių po pusę dolerio į mėnesį jokios sau naudos iš to nemato.

Žinoma, ne visi taip sakė, bet kad tokių buvo nemažas skaičius, tai yra faktas. Ir dabar esantieji organizacijos nariai, kiek man teko patirti, nėra patenkinti dabartiniu mokesčių augimu.

Tat aiš čia ir norėčiau paraginti draugus sąjungiečius,

kad jie mokesčių po pusę dolerio į mėnesį jokios sau naudos iš to nemato.

Žinoma, ne visi taip sakė, bet kad tokių buvo nemažas skaičius, tai yra faktas. Ir dabar esantieji organizacijos nariai, kiek man teko patirti, nėra patenkinti dabartiniu mokesčių augimu.

kad jie apsvastytų mėnesinių mokesčių klausimą. Mano nuomone to darbo tuojaus turėtų imtis Pildomasis Komitetas. Visų pirma P. Komitetas turėtų susizinti su Soc. Partijos Centro Komitečiu federacinių narių mokesčių klausime. Pildomasis Komitetas turėtų stengtis paliuosuoti L.S.S. nuo mokesčių mokėjimo Partijon per tam tikrą laiką iki L.S.S. sustiprės nariais ir finansais. Paskui mes vėl pradėsime mokėti S. P. duokles taip kaip ir lig šiol kad mokam. Tas tuo tarpu būtina yra reikalinga. Taip pat reikalinga kiek galint sumažinti mokeskis, jei norime sustiprinti L.S.S. nariais.

Bostoniečių ir apeliokės socialistų konferencija, kur buvo laikyta geg. 1 d., š. m. išreiškė norą, kad mokesčiai būtų sumažinti net iki 15c. Mano nuomone toks numažinimas būtų per didelis; bet gerai būtų numažinus iki 25c. Gal but, kad ir su 15c. mokesčio galima būtų išlaikyti organizaciją, ypač dabar, kuomet mes neį organo neturim, bet tai visgi per mažą.

L.S.S. P. K. turi be atidėlioji mo šitą klausimą išspręsti; kaip jis bus atitinkamai išspręstas, tai ir mūsų organizacija sustiprės. Organizacijos stiprumas mums turi rūpėti ypatingai dabar, kuomet mes matom savo pozicijos teisingumą. Tą mato mne tik mes, bet ir daugelis kitų žmonių, kurie dabar stovi už L.S.S. ribų.

Mažinkim mokesčius ir didinkim organizaciją.

Pild. Komitetas turi pakalbėti apie tas kuopas, kurios išanksto turi nusipirkusios narių mokesčių ženklelius — ar jie bus galima įlipinti nariams į knygutes vietoj naujų ženklelių, ar ką daryti. Tokių kuopų esama; jų nariai galėtų nemokėti centron po koki pusmetį ir būti nariais.

Mažinkim mokesčius ir didinkim organizaciją.

Pild. Komitetas turi pakalbėti apie tas kuopas, kurios išanksto turi nusipirkusios narių mokesčių ženklelius — ar jie bus galima įlipinti nariams į knygutes vietoj naujų ženklelių, ar ką daryti. Tokių kuopų esama; jų nariai galėtų nemokėti centron po koki pusmetį ir būti nariais.

Mažinkim mokesčius ir didinkim organizaciją.

Pild. Komitetas turi pakalbėti apie tas kuopas, kurios išanksto turi nusipirkusios narių mokesčių ženklelius — ar jie bus galima įlipinti nariams į knygutes vietoj naujų ženklelių, ar ką daryti. Tokių kuopų esama; jų nariai galėtų nemokėti centron po koki pusmetį ir būti nariais.

Mažinkim mokesčius ir didinkim organizaciją.

Pild. Komitetas turi pakalbėti apie tas kuopas, kurios išanksto turi nusipirkusios narių mokesčių ženklelius — ar jie bus galima įlipinti nariams į knygutes vietoj naujų ženklelių, ar ką daryti. Tokių kuopų esama; jų nariai galėtų nemokėti centron po koki pusmetį ir būti nariais.

Mažinkim mokesčius ir didinkim organizaciją.

Pild. Komitetas turi pakalbėti apie tas kuopas, kurios išanksto turi nusipirkusios narių mokesčių ženklelius — ar jie bus galima įlipinti nariams į knygutes vietoj naujų ženklelių, ar ką daryti. Tokių kuopų esama; jų nariai galėtų nemokėti centron po koki pusmetį ir būti nariais.

Mažinkim mokesčius ir didinkim organizaciją.

Pild. Komitetas turi pakalbėti apie tas kuopas, kurios išanksto turi nusipirkusios narių mokesčių ženklelius — ar jie bus galima įlipinti nariams į knygutes vietoj naujų ženklelių, ar ką daryti. Tokių kuopų esama; jų nariai galėtų nemokėti centron po koki pusmetį ir būti nariais.

Mažinkim mokesčius ir didinkim organizaciją.

Pild. Komitetas turi pakalbėti apie tas kuopas, kurios išanksto turi nusipirkusios narių mokesčių ženklelius — ar jie bus galima įlipinti nariams į knygutes vietoj naujų ženklelių, ar ką daryti. Tokių kuopų esama; jų nariai galėtų nemokėti centron po koki pusmetį ir būti nariais.

Mažinkim mokesčius ir didinkim organizaciją.

Pild. Komitetas turi pakalbėti apie tas kuopas, kurios išanksto turi nusipirkusios narių mokesčių ženklelius — ar jie bus galima įlipinti nariams į knygutes vietoj naujų ženklelių, ar ką daryti. Tokių kuopų esama; jų nariai galėtų nemokėti centron po koki pusmetį ir būti nariais.

Mažinkim mokesčius ir didinkim organizaciją.

Pild. Komitetas turi pakalbėti apie tas kuopas, kurios išanksto turi nusipirkusios narių mokesčių ženklelius — ar jie bus galima įlipinti nariams į knygutes vietoj naujų ženklelių, ar ką daryti. Tokių kuopų esama; jų nariai galėtų nemokėti centron po koki pusmetį ir būti nariais.

Mažinkim mokesčius ir didinkim organizaciją.

Pild. Komitetas turi pakalbėti apie tas kuopas, kurios išanksto turi nusipirkusios narių mokesčių ženklelius — ar jie bus galima įlipinti nariams į knygutes vietoj naujų ženklelių, ar ką daryti. Tokių kuopų esama; jų nariai galėtų nemokėti centron po koki pusmetį ir būti nariais.

Mažinkim mokesčius ir didinkim organizaciją.

Pild. Komitetas turi pakalbėti apie tas kuopas, kurios išanksto turi nusipirkusios narių mokesčių ženklelius — ar jie bus galima įlipinti nariams į knygutes vietoj naujų ženklelių, ar ką daryti. Tokių kuopų esama; jų nariai galėtų nemokėti centron po koki pusmetį ir būti nariais.

Mažinkim mokesčius ir didinkim organizaciją.

mos Darb. Partijos, atskalos Komunistų Partijos. Sekretorius tos partijos savo laiške kreipėsi į Socialistų Partiją ir kvietė ją į taip vadinamą bendrą frontą. Tuo klausimu tarpe delegatų kilo įvairių klausimų ir buvo išreikšta įvairių minčių, kad Jungt. Valstijose yra tiktai viena politinė darbininkų partija — Socialistų Partija. Ir jei kas nori politiniai veikti lai ateina ir prisideda prie Socialistų Partijos. Be to dar pasirodė, kad tos Darbininkų Partijos veikėjai yra dideli begėdžiai. Jie savo laiške kviečia Socialistų Partiją į bendrą frontą, o tuo tarpu savo organe "Voice of Labor" niekina ir šmeizžia Socialistų Partiją kiek tik galėdami. Su tokiais nesąžiningais veikėjais Socialistų Partija niekados negali dėtis ir nesidės.

Tas laiškas, kaipo dokumentas nepaprasto nachaliskumo ir begėdiškumo, paliktas Cook Countės Socialistų Partijos archive.

Socialistų Partija turėjo įsteigusi Presos Fondą. Šiame delegatų susirinkime buvo pakeltas klausimas, kad tas fondas būtų perduotas Chicago Socialistų Savaitiniam laikraščiui "Socialist". Tai gi nutarta 25 nuos. to fondo skirti del Chicago "Socialist". Reikalui esant bus ir kiti pinigai tam laikraščiui perduoti, kad sustiprins laikraštį finansiskai ir pradėjus išleidinėti jį po du — tris kartus savaitė, o paskiau ir kasdien. Žodžiu, eiti prie dienraščio.

Iš viso galima pastebėti, kad pas socialistus jų taktika diktai surimtėjo ir socialistai veikia grynai socialistinį darbą. Iš to tik reikia pasidžiaugti. Tie elementai, kurie norėjo visai suskaldyti Socialistų Partiją ir dabar dar stengiasi kiek tik galėdami jai pakenkti patys neteko jokio užtikėjimo darbininkų miniose. O tuo tarpu socialistų taktika pasitvirtino ir Socialistų Partija lieka ištikimiausia darbininkų politinė partija. — Socialistas.

Tas laiškas, kaipo dokumentas nepaprasto nachaliskumo ir begėdiškumo, paliktas Cook Countės Socialistų Partijos archive.

Socialistų Partija turėjo įsteigusi Presos Fondą. Šiame delegatų susirinkime buvo pakeltas klausimas, kad tas fondas būtų perduotas Chicago Socialistų Savaitiniam laikraščiui "Socialist". Tai gi nutarta 25 nuos. to fondo skirti del Chicago "Socialist". Reikalui esant bus ir kiti pinigai tam laikraščiui perduoti, kad sustiprins laikraštį finansiskai ir pradėjus išleidinėti jį po du — tris kartus savaitė, o paskiau ir kasdien. Žodžiu, eiti prie dienraščio.

Iš viso galima pastebėti, kad pas socialistus jų taktika diktai surimtėjo ir socialistai veikia grynai socialistinį darbą. Iš to tik reikia pasidžiaugti. Tie elementai, kurie norėjo visai suskaldyti Socialistų Partiją ir dabar dar stengiasi kiek tik galėdami jai pakenkti patys neteko jokio užtikėjimo darbininkų miniose. O tuo tarpu socialistų taktika pasitvirtino ir Socialistų Partija lieka ištikimiausia darbininkų politinė partija. — Socialistas.

Tas laiškas, kaipo dokumentas nepaprasto nachaliskumo ir begėdiškumo, paliktas Cook Countės Socialistų Partijos archive.

Socialistų Partija turėjo įsteigusi Presos Fondą. Šiame delegatų susirinkime buvo pakeltas klausimas, kad tas fondas būtų perduotas Chicago Socialistų Savaitiniam laikraščiui "Socialist". Tai gi nutarta 25 nuos. to fondo skirti del Chicago "Socialist". Reikalui esant bus ir kiti pinigai tam laikraščiui perduoti, kad sustiprins laikraštį finansiskai ir pradėjus išleidinėti jį po du — tris kartus savaitė, o paskiau ir kasdien. Žodžiu, eiti prie dienraščio.

Iš viso galima pastebėti, kad pas socialistus jų taktika diktai surimtėjo ir socialistai veikia grynai socialistinį darbą. Iš to tik reikia pasidžiaugti. Tie elementai, kurie norėjo visai suskaldyti Socialistų Partiją ir dabar dar stengiasi kiek tik galėdami jai pakenkti patys neteko jokio užtikėjimo darbininkų miniose. O tuo tarpu socialistų taktika pasitvirtino ir Socialistų Partija lieka ištikimiausia darbininkų politinė partija. — Socialistas.

Tas laiškas, kaipo dokumentas nepaprasto nachaliskumo ir begėdiškumo, paliktas Cook Countės Socialistų Partijos archive.

Socialistų Partija turėjo įsteigusi Presos Fondą. Šiame delegatų susirinkime buvo pakeltas klausimas, kad tas fondas būtų perduotas Chicago Socialistų Savaitiniam laikraščiui "Socialist". Tai gi nutarta 25 nuos. to fondo skirti del Chicago "Socialist". Reikalui esant bus ir kiti pinigai tam laikraščiui perduoti, kad sustiprins laikraštį finansiskai ir pradėjus išleidinėti jį po du — tris kartus savaitė, o paskiau ir kasdien. Žodžiu, eiti prie dienraščio.

Iš viso galima pastebėti, kad pas socialistus jų taktika diktai surimtėjo ir socialistai veikia grynai socialistinį darbą. Iš to tik reikia pasidžiaugti. Tie elementai, kurie norėjo visai suskaldyti Socialistų Partiją ir dabar dar stengiasi kiek tik galėdami jai pakenkti patys neteko jokio užtikėjimo darbininkų miniose. O tuo tarpu socialistų taktika pasitvirtino ir Socialistų Partija lieka ištikimiausia darbininkų politinė partija. — Socialistas.

Tas laiškas, kaipo dokumentas nepaprasto nachaliskumo ir begėdiškumo, paliktas Cook Countės Socialistų Partijos archive.

Socialistų Partija turėjo įsteigusi Presos Fondą. Šiame delegatų susirinkime buvo pakeltas klausimas, kad tas fondas būtų perduotas Chicago Socialistų Savaitiniam laikraščiui "Socialist". Tai gi nutarta 25 nuos. to fondo skirti del Chicago "Socialist". Reikalui esant bus ir kiti pinigai tam laikraščiui perduoti, kad sustiprins laikraštį finansiskai ir pradėjus išleidinėti jį po du — tris kartus savaitė, o paskiau ir kasdien. Žodžiu, eiti prie dienraščio.

Iš viso galima pastebėti, kad pas socialistus jų taktika diktai surimtėjo ir socialistai veikia grynai socialistinį darbą. Iš to tik reikia pasidžiaugti. Tie elementai, kurie norėjo visai suskaldyti Socialistų Partiją ir dabar dar stengiasi kiek tik galėdami jai pakenkti patys neteko jokio užtikėjimo darbininkų miniose. O tuo tarpu socialistų taktika pasitvirtino ir Socialistų Partija lieka ištikimiausia darbininkų politinė partija. — Socialistas.

Tas laiškas, kaipo dokumentas nepaprasto nachaliskumo ir begėdiškumo, paliktas Cook Countės Socialistų Partijos archive.

KORRESPONDENCIJOS

AMSTERDAM, N. Y.

Ir šis ir tas.

Amsterdamo lietuviai taipgi rengiasi paminėti savo mirusių gimines ir lietuvių kareivius, žuvusius už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, gegužės 30 d. Tą dieną Amerika ir kitos šalys paskiria mirusių giminių ir pažįstamų kapams puošti. Lietuvių kapinės ir rusinų yra daug palaidota, bet aš nežinau, ar jie kartu su lietuvių dalyvaus šitime apvaikščiojime, ar ne. Musų klebonas norėjo įtaisyti net lenkiškas pamaldas lietuvių kapinėse, bet parapijonams tas jo sumanymas nepatiko, jie sukelė didžiulį protestą prieš tai ir klebonas turėjo jiems nusileisti.

Pas mus, Amsterdame, pradėjo darytis stebuklai. Kas septintadienis pas bažnyčios duris išeinantiems žmonėms dalinama dykai laikraščiai "Draugas" ir "Darbininkas". Žmonės tiesiog bėrkama šitie laikraščiai ir rankas ir pinigų visai nereikalaujama iš jų. Man labai nuostabu yra, kaip tos redakcijos gali tą padaryti. Gi jos turi užmokėti darbininkams už surengimą tų laikraščių ir taipgi apmokėti visas kitas lėšas — iš kur jos ima pinigų? Iš dangaus jų tikrai negauna, todėl reikia manyti, kad joms kas duoda, ar jos randa kieno pamėta. Kaip ten būtų, bet man visgi tas atrodo dideliu stebuklu.

Antanas Kasparunas nupirko rakandus nuo kito žmogaus. Atėjęs gyventi į tą vietą, kur rakandai buvo, sumanė savo tvarką padaryti. Betvarčdamas ant lentynos rado dievumuką stovint. Paėmęs ją pavertė ir, nematydamas, kad ji būtų jam reikalinga, nukraustė ją nuo ten, kad padarius vietos kitiems daiktams padėti. Tartum jis čia nieko bloga nepadarė — jis ją nupirko ir su ja kaip su savo daiktu galėjo daryti, kas jam tinka. Taip jis bent manė. Bet jis apsiriko. Prieš tą jo pasielgimą smarkiai užprotestavo — žinoma, ne dievumuka, o jo kaimynai, pamatę, kad jis svetimus dievus meta laukan. Vienok kokią tiesą turėjo prie tos dievumukos kaimynai, nesupranta.

Pas mus, Amsterdame, vienas žmogelis bepraktikuodamas su mūšais virinimui išrado būdą labai pigiai jį pasidaryti ir gerai uždirbti. Būdas labai paprastas: jis apvaikščioja visas išmatų vietas ir iš tų išmatų prisirinkęs bananų ir apelsinų lupynų verda sau mūšainę; pigus padarymas, o žmonės vis tiek nuperka ir išgeria. Neseniai sausieji agentai užtiklo jį beverdant ir teismas liepė jam užsimokėti už tai kelis šimtus dolerių. Bet tas jam nei už ką. — J. A. N.

Tel. Rockwell 5873.

GASSNER & ALTSHUL

Malioriai ir puošėjai

Artistiškai sienų išpuošimui iš vidaus ir lauko. Dirbame naują ir seną darbą viso miesto dalyse.

3259 Ogden Ave., Chicago.

KRAUJO CELIŲ SERUM

Atliekame Chicago veltui Specialiai Serum padarytas ir teikiamas kiekvienam ligoniui, kenčiančiam dėl kraujo spaudimo, reumatizmo, anemijos, giles ir žemą gyvumą visai veltui.

Vienas Serum visiškai palpuosuoja. Padidina spēką — naują gyvastį gyvumą, galima atsiekti padavimus kraujo cels.

Blood Cell Serum Laboratories

7th floor Reliance Bldg.

32 N. State Street, City

Tel. Dearborn 3459.

Amnestijai gauti peticijos parašų rinkėjams paaikškinimas.

Chicago jungtinio tvarkymo komitetas prašo savanorių pasisąžadėjusių rinkti parašus po peticija prezidentui Hardingui Tautos Amnestijos Dieną, šeštadienį geg. 20 d. susieiti Hull Hausej, 8 val. vak. penktadienį instrukcijų gauti, kaip rinkti parašus vietose.

Tame susirinkime jungtinio komiteto pirmsėdė Gertruda Branstetter Fenimore ir raštininkė Rožė Weiss išaiškina programą smulkmenas.

Yra labai svarbu, kad visi darbuotojai susirinktų Hull Hausej. Bet jei kuris savanoris negalėtų atsilankyti, tai jis ar ji bet kokią dieną tarp 4 ir 6 val. vak. gali pasimatyti su Rožė Weiss, Amerikos Moterų Drabužių Siuvėjų ofise, 29 N. Wells gat. ir nuo jos gauti instrukcijas. P-lė Weiss tomis valandomis galima pasiekti telefonu Main 4392.

(Apgarsinimas)

SAUGUS KUDIKIAMS MAISTAS.

Užtikrins savo kudiui ilgą ir laimingą gyvenimą, jei tik duosi jam Eagle Brand, tame laike, kuomet jūsų pienas nėra geras. Borden Eagle Brand Pienas švarus, saugus ir parankus maistas, kuris yra prirengtas ypatingai kudiui. Lengvai prirengiamas davimui ir gatai sumaltas, kaip ir jūsų pačių pienas.

Šiame laikraštyje, laiks nuo laiko matote pagarsinimą Borden Eagle Brand Pieno, kaip maisto, kuris užaugino daugiau sveikų kudių, negu prirengtų kitokių kudių maistų sudėjus visus į daiktą. Išskirkite pagarsinimą ir pasiūskite jį The Borden Company, New York, o jie prisiūs veltui tą knygelę, kurios jį norėsite, su nurodymais jūsų kalboje Penėjimo kudiui, instrukcijas Kudių Knygelę ir Pamokinių knyga, kurioje yra paaikškinimai, kaip pataisyti garų maistą su Eagle Brand. Paminėkite žodžiais, kokios knygelės norite.

KELIAUJANTIEMS LIETUVON.

Didžiausis Ekskursionas iš Chicago iki Kauno.

Lietuvos Maisto Bendrovė rengia didžiausią Ekskursioną. Specialiai vagonai iš Chicago į New York (vien del lietuvių). Iš New York birželio (June) 13 d., 1922 ant didžiausio laivo Aquitania iki Piliavos su 2 palydovais iš pat Chicago, kurie patarnaus visoj kelionėj. Gali važiuoti moterys su vaikais, vaikai be tėvų, visiems bus suteiktas patarnavimas iki pat vietos.

Tai bus linksma ir saugi kelionė į Lietuvą. Kurie norite saugią ir linksmą kelionę turėt, tai tuojaus užsisakykite vietą per Lietuvos Maisto Bendrovę 10715 Michigan Ave., Chicago, Illinois.

Kurie važiuos per Lietuvos Maisto Bendrovę birželio 13 d., tai visas patarnavimas bus dykai.

Ache?

Kuomet kenti galvos skaudėjimą, strėnų skaudėjimą, dantų skaudėjimą, neuralgijos.

Arba kitoki skausmą, mėgink

Dr. Miles Anti-Pain Pills

One or two and the pain stops. Contain no habit-forming drugs. Have you tried Dr. Miles' Moring?

Ask your Druggist

BULLDOG BLUE

LAZURKOS

Dabar geriausias

Geriausios lazurkos namų darbo drapanoms, kurios padarys baltas kaip sniegą.

Puikiai

sutaisytos, dvidešimt kartų smarkesnės, negu paprastos lazurkos; tik keletas lašų reikia, kad aplaikius geriausius rezultatus.

Maišyk vandenį įdėjus lazurkas.

BULLDOG BLUE

Prašyk savo groserninko Bull Dog lazurką.

J. L. PRESCOTT CO., New York

Ofiso Telefonas Boulevard 7820.

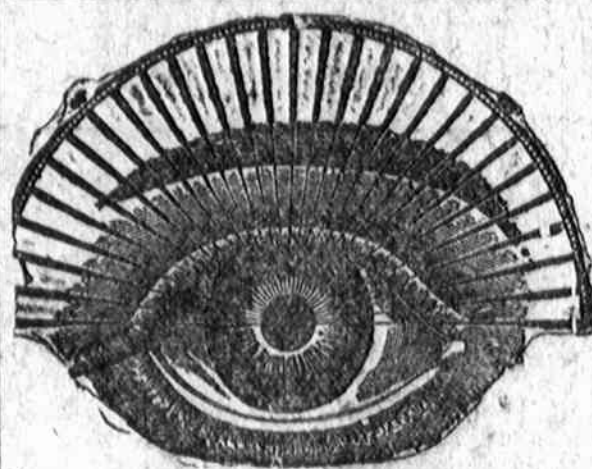
DR. M. T. STRIKOLIS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val. 10:30; 3:30-5 ir 6:30-8:30. Ned. 10:30-12:00 diena

4601 South Ashland Avenue, CHICAGO, ILL.

Nam.: 2914 W. 43rd Street, Tel. Lafayette 263

Reikalingi akiniai.

Jei kenti galvos skaudėjimą, Jei skaitant raidės susilieja, Jei iš raidės darosi dvi, Jei turi uždegimą akių, Jei skaitant ar slūgant akis skauda, tuomet reikalingi akiniai.

John J. Smetana

Akinų specialistas

1801 So. Ashland Ave.

Kampus 18-o gatvės.

Ant trečio aukšto virš Platt'o aptiekos, kambariai 14, 15, 16 ir 17

Valandos nuo 9 ryto iki 9 val. vak.

Nedėliomis nuo 9 r. iki 12 pietų.

Circler pats veikia, tik užsimani per galvą, sušveji per juosmenį ir išsitauso. Jei negali gauti, prisiųsk krutinės miera, antrašį ir \$1.50, o išsistume Circler. Sizes 34 to 48.

Nemo Hygienic-Fashion Institute

120 E. 16 St. New York, Dep't M.

Fine for Lumbago

Musterole drives pain away and brings in its place delicious, soothing comfort. Just rub it in gently.

It is a clean, white ointment, made with oil of mustard. Get Musterole today at your drug store. 35c and 65c in jars and tubes; hospital size, \$3.00.

BETTER THAN A MUSTARD PLASTER

PASIKALBĖJIMAS AMERIKONO IR GRINORIAUS.

Sutaisė A. J. Karalius

Puslapių 32.

Labai įdomus pasikalbėjimas apie darbininkų klausymą.

Siųskite pinigų krasos ženkleliais.

Kaina tik 10c

NAUJIENŲ KNYGYNAS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Ar gali atspėti 1000 mįslių?

Dabar turi tą progą

Susitęs, bet ne drabužis, su lapais, bet ne medis, ne žmogus; o viską pasakoja.

Atminkis kas tai?

Lindau į uolą ir akmenį, pelniau peilį brangiai pirktą, pirma buvau tėvo duklė, paskui tapau tėvo motina.

Atminkis kas tai?

Tik ką dabar tapo atspausdinta didelis rinkinys, kokio dar niekad nebuvo, lietuvių mįslių — vienoj didelėj knygoj vardu

MĮSLIŲ KNYGA

Šitoj knygoj telpa su viršum 1100 mįslių — naujų ir senų — su palyginimais prie kitų kalbų mįslių. Kiekviena mįslė yra žingeidi istorija pati savyje, ir todėl MĮSLIŲ KNYGA bus kiekvienam žingeidžiausio skaitymo šaltinis. Ir jaunas ir senas naudosis MĮSLIŲ KNYGA ne vieną sykį, bet nuolat, prie kiekvienos patogios progos — sueigose, pasisėkėjimuose, prie ginčų, prie meilės ir visokiuose atsitikimuose.

Tuojaus išgykite Mįslių Knygą, Jos kaina tik \$1.00.

Jos Vertė Neinkainuojama

Del savo smagumo ir del savo draugų ir pažįstamų smagumo tuojaus išsirašyk Mįslių Knygą, atsiųsdamas \$1.00 į Naujienas.

Mįslių Knygos užsakymus siųskite adresu:

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street Chicago, Illinois.

BRIDGEPORTO LIETUVIAMS

NAUJIENOS Chicago lietuviams pasidarė taip kaip duona, be kurios negalima apeiti. Taip jau Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius kasdien daro reikalingesnis kiekvienam lietuviui.

Idant Jums patogiau būtų susisiekti su Naujienų ofisu ir Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrium visokiausiose reikaluose, Naujienos įsteigė savo šaką ant Bridgeporto.

Naujienų Pinigų Siuntimo Lietuvon yra pavyzdys geriausio, rupestingiausio, pigiausio ir greičiausio patarnavimo. Lietuvos didieji bankai pageidauja, kad pinigai iš Amerikos būtų siunčiami tik per Naujienas, nes jie tada turi kuomažiausia klapato ir turi pilną atsargos užtikrinimą.

Ateikite! Mes esame čia, ant BRIDGEPORTO idant JUS VISUOMET galėtumėte pasinaudoti tuo patarnavimu, kokį tik Naujienos tepajiegia duoti, nes visą rupestį tam padeda.

NAUJIENOS

BRIDGEPORTO SKYRIUS

3210 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Telefonas Boulevard 9663

Valandos: kasdien: nuo 8:30 val. ryto iki 9 val. vakare, nedėliomis: nuo 10 val. ryto iki 2 val. po piet.

MIANDIE PINIGŲ KURSAS

Siunčiant Lietuvon per mus: 40 cent. už 100 auks.

arba 250 už \$1.00

Pigesnis kursas siunčiant didesnes sumas Pristatymas Užtikrintas Trumpame laike

Central Manufacturing District Bank

State Bank— Clearing House Bank 1112 West 35th Street Turtas \$6,000,000.00

T. Pullman 5432

A. SHUSHO AKUSERKA

Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai priima ir priima ligone ir kudių laike ligos. 10929 S. State St. Chicago, Ill.

Dr. Yuška

1900 So. Halsted St.

Tel. Canal 2118

Ofiso valandos nuo 10 ryto iki 8 vakaro

Residencija: 2811 W. 63rd St.

Tel. Prospect 3466

Telephone Yards 5082

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St.

CHICAGO, ILL.

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto

ir nuo 5 iki 8 vakaro

Rėzidencijos tel. Van Buren 0294

Ofiso tel. Boulevard 9693

Dr. A. A. Roth

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moteriskų, Vyriskų, U

Vaikų ir visų chronikų ligų

Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago.

Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet.

7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

Tel. Boulevard 2160

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

VALANDOS: 9—12 ryto

2—8 vakaro.

3303 So. Morgan Street,

CHICAGO, ILL.

Tel. Austin 737

DR. MARYA DOWIATT-SASS.

Katik sugrįžo iš Californijos ir

vėl tes savo praktikavimą po No.

6205 W. Harrison St.

Valandos 8—12 kasdien ir 6—8

vakare išskiriant nedėdienius.

Canal 0257

Naktinis Tel. Canal 2118

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos: 11 iki 12 ryto; 1 iki 8

po piet. 6 iki 9 vakare

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto

1821 So. Halsted St.,

Kampus 18 ir Halsted St.

Telephone Yards 1532

DR. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Ofiso val.: 9 iki 12 pietų,

6 iki 9 vakaro

3259 So. Halsted St., Chicago.

Telephone Yards 5834

DR. P. G. WIEGNER

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir

ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.

3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. BERTAŠIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3464 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

Ofiso Valandos: 6—8 vak.

Tel. Boulevard 5913

Residencijos Tel. Boulevard 1042

Dr. Maurice Kahn

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Ave.

Tel.: Yards 994

Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3

ir 7 iki 9 v. nedėdieniais nuo 10

iki 1 val. po pietų.

CHICAGOS ZINIOS

SAUSINS VISOMIS PRIEMO- NĖMIS.

Nori būtina apsauginti Chi-
cago miestą. Netik Chicago,
norima apsauginti visą valsti-
ją. Mat pastaruoju laiku Chi-
cago ir jos apylinkėse labai
"drėgna" pasidarė.

Prohibicijos įstatymo vykin-
tojas L. G. Nutt jau atvažiuoja
Chicago iš Washingtono. Jis
čia ves ir tvarkys visą "sausini-
mo" darbą.

Nutt yra pasižymėjęs, ir sa-
ko, kad jis čia atvažiuojant bent
laikina Chicago "apsausins".
Jis čia turės didelę būrį agen-
tų.

ARTISTO \$15,000 VERTES KURINIAI DINGO.

Adolph Beilin, 439 N. Laramie
gat., pranešė policijai, kad
iš jo namų dingę du tapybos
kuriniai, 15,000 dol. vertės.

TRAUKINYS SUVAŽINĖJO VAKA.

Adolph Hocrerio 3 metų am-
žiaus vaikas netoli nuo savo
namų, South Chicago Heights,
nubėgo ant Chicago ir Interur-
ban geležinkelio pasibėginti.
Traukinys atbėgęs vaiką ant
vietos suvažinėjo.

PLĖSIKAMS TEKŲ \$30,000.

Užperėta naktį plėšikai įsi-
laužė į L. Kaupman ir Co., 114
N. La Salle gat., prysakę mie-
sto saftes, susprogdino dinamit-
tu saugiąją šėpą ir išsinešė
apie 30,000 dol. Saugiąją šėpą
taip tykiai susprogdino, kad
niekas nei just neįjautė.

PRIMINĖS VAIKUS POLICI- JOS NUOVADOSE.

Nori palengvinti motinoms,
kurios yra priverstos eiti
dirbtuves užsidariauti ir turi
prižiūrėti mažus kūdikius na-
mie. Policijos nuovadose nori-
ma įrengti vietas, kur motinos,
kurios bus paranku, eidamos
darban galės palikti savo kūdi-
kius ir eidamos iš darbo namo
juos vėl pasiimti. Per dien vai-
kus prižiūrės tam tikros slau-
gės.

Šiose policijos nuovadose
bus maži vaikai priimami:
Wabash ave., Hyde Park,
Woodlawn, Grand Crossing,
Burnside, South Chicago, Fil-
more, Austin, Shakespeare,
Cragin, Irving Park, Sheffield
ave., Town Hall, N. Robey ir
Summerdale.

SUVAŽINĖJO MERGINA.

Miss. Helen Richardson iš
Evansville, Wis., atvažiuo-
jo Chicago kai kurių daiktų nu-
sipirkti. Karpe Wells ir
Adams gatvių trokas ją užva-
kar ant vietos užmušė.

VEL VIENA ĮSTAIGA SUSI- BANKRUTUJO.

Hool Realty Company, 111
N. Dearborn gat., susibankru-
tijo. Jos kreditoriai atidavė ją
į resyvero rankas.

A. + A.

MYKOLAS ANDRULIS
Persikėlė su šiomis pasaulio ge-
gužio 16-ta diena, 1922 metais, 1:30
valandą po pietų, turėdamas 38 metus
amžiaus. Paėjo iš Benjūno kaimo,
Pašviteno parapijos, šiaulių apskr.,
Kauno rėd. Amerikoje išgyveno 20
metų. Paliko dideliame nuoludime
noterį, Oną Andriulienę, dukterį, Sta-
nislavą 14 metų ir sūnų Julijoną 8
metų. Taipgi paliko dar du brolius
Amerikoje ir vieną Lietuvoje. Lai-
dotuvės atsibus 19 d. gegužio, 9 val.
iš ryto, iš namų 933 West 33rd St.
iš švento Jurgio bažnyčios ant
Bridgeporto į šv. Kazimiero kapines.
Kviečiame visus gimines ir pažista-
mus dalyvauti laidotuose.
Nuludė: Ona Andriulienė
dukterė Stanislavą ir sūnus Julijoną

Lietuvių Rateliuose

AUKOS BERŽINIŲ PADEGE- LIAMS.

Beržinių kaimo, Klovainių
valstiečių, padėgiams šelpiti
aukavo: Vyskupo Valančiausko
Pašalpos Draugija 15 dol., jos
nariai — 6.65 dol.; J. Runau-
čius 10 dol.; po penkis dol.:
J. Januševičius, J. Lukušinas,
M. Rimkūnaitis, Bridgeport
Furniture Co., V. B. Jucius, A.
Mutekaitis, P. Simonaitis; po
du dolerius aukavo: J. Rimku-
nas, A. Dovidauskas, M. Jarec-
kis, P. Prunskėtis, L. Kučins-
kas, J. Zakarauskas, J. S. Ra-
mančionis; po dolerį: T. Ru-
naučius, M. Runačius, V.
Runačius, K. Statkauskas, F.
Gluchis, P. Ramoškus, J. Lė-
pius, J. Lazinas, P. Maziška,
S. Namunšauskas, J. Kuodis, J.
Kazlauskas, P. Nevarkakšis,
S. Katauskas, K. Venskus, S.
Masėnas, A. Kvedaras, J. Skru-
zdis, J. Martinkus, J. Masel-
kis, K. Balnarauskas, K. Bakas,
A. Plungė, S. Lovick, J. Nau-
sieda, J. Urbas, V. Maziška,
J. Maskoliūnas, F. A. Andrius,
J. Rastutis, V. Ivanauskas, P.
Kedainis, M. Viršulaitė, K. Ju-
ziūnas, K. Artūnavičius, V.
Simonaitis, J. Adomaitis, M.
Bučins, J. Vinspolis, K. Masel-
skis, P. Galvėdis, A. Juknis, B.
Naukžemis, J. Lukusevich, J.
Dovidauskas, J. Kazlauskas, K.
Židonis, J. Legickis; K. Nesevi-
čius — 75 centus; po pusę do-
lerio: B. Mekdauskas, R. Jure-
vičius, J. Petrauskas, A. Janu-
lis, D. Dičas, J. Jozaitis, J.
Puidokas, M. Čužas, B. Juknis,
J. Alekšienė, J. Nidvaras, H.
Blumberg, P. Sidlauskas, J.
Miknius, K. Dovidauskas, V.
Matuševičius, K. Matuše-
vičius, J. Zulis, A. Urbonas, J.
Rabicas, A. Karoza, A. Nage-
vičius, K. Staponaičius, P.
Masulius, F. Kazamkaitis, F.
Vertelkus, A. Maselskis, P. Gie-
kauskas; J. Jusis — 45, ir J.
Venskus — 26; po 25 centus:
K. Glibačius, P. Kriščiūnas,
S. Pocius, A. Juknis, O. Lapie-
nė, S. Daunoraitė, K. Bartulie-
nė; Liet. Nepriugulmingo Klū-
bo nariai per St. Rimkūnaitį: S.
Rimkūnas — 1 dol.; po pusę
dol.: J. Starulis, A. Zemaitaitis,
A. Staniulis, J. Staniulis, A.
Sandarga, K. Ukėlis; K. Juzinas
— 30; po 25 centus: A. Pet-
raitis, A. Sapulis, K. Grygas,
K. Paulauskas, P. Giedris, A.
Gelmis, J. Kulis, A. Augusti-
navičius, S. Jarikevičius, F.
Statkauskas, J. Strymas, A.
Jablonskis, M. Burle, G. Miki-
laitis, J. Baltrus, M. Matulaus-
kas, J. Slėnis, F. Brazas — 10
ir šiaip 9 centai.

Viso suaukauta 154.60 dol.
Pinigai jau pasiųsti Lietuvon
per Naujienas. Viso 41,803 au-
ksiniai, arba po 1742 auksinus
kiekvienam padėgiui.
— Aukų rinkėjai.

A. + A.

JUOZAPAS MARKEVIČE
47 metų, paeinęs iš Vilniaus apy-
gardos, 13 metų išgyvenęs Amerikoje,
persikėlė su šiuo svietu gegužio 14
dieną, 6 val. vakare. Gyveno na-
muose po 3318 So. Morgan St.; bus
palaidotas ant šv. Kazimiero kapinių
ketvergo, 9 val. ryto. Kviečiame gi-
mines ir pažįstamus dalyvauti lai-
dotuvėse.

A. + A.

JERONIMAS VASILIAUSKAS
Mirė gegužio 15 d., 7 val. ry-
to, sulaukęs 67 metų amžiaus.
Paeina Kauno rėd., Raseinių ap-
skr., Kražių par., Pabutkainių kaimo.
Amerikoje išgyveno 15 metų.
Paliko dideliame nuoludime mo-
terį Liudviką, du sūnus Petrą ve-
dusį su Juzėta, Boleslovą neve-
dusį; vieną dukterį Jadvygą ve-
dusę su Jonu Cepulėnu. Lietu-
voje paliko vieną brolių ir dvi se-
steris. Laidotuvas atsisbus ket-
vergo, geg. 18 d. 8:30 val. iš
ryto iš namų 4542 S. Wood St.
iš šv. Kryžiaus bažnyčios; po pi-
nėdus iš bažnyčios į šv. Kazi-
miero kapines.
Gimines ir pažįstamus kvie-
čiame apsilankyti ir dalyvauti
laidotuovėse. Nuludiusi
Motina su vaikais.

Pranešimai

Lietuvių Tautiškių kapinių 10 m.
sukaktuvimui apvalkčiojimas įvyks
geg. 30. Visos Chicago lietuvių
draugijos kviečiamos apvalkčiojime
dalyvauti.
— J. Katenas.

S. A. L. Ex-Karevių antra kuopa
laikys savo mėnesinį susirinkimą
geg. 17 d. 8 v. v. 1750 So. Union Ave.
ir 18 gatvė. Visi nariai malonėkite
susirinkti, nes yra daug svarbių rei-
kalų svarstyti.
— Valdyba.

L. S. S. 8to Rajono konferencija
įvyks gegužės 28 d., Naujienų name.
Kuopos priklausantieji 8-tam Rajonui
malonėkite išrinkti delegatus.
Rašt. Ant. Grebelis.

"Birutė" metinis susirinkimas, ku-
ris turėjo įvykti ši vakarą, geg. 17,
bus laikomas ketvirtadienį, geg. 25, 8
v. v., Fellowship salėje.
Rytoj, geg. 18, Mark White salėje į-
vyks "Birutės" generalinė repetitija.
Visi nariai būtina atsilankyti.
—Valdyba.

Draugystė Meilė Lietuviai No. 1
nusprenė, kad laike šešių mėnesių
butu nauji nariai primami dykai —
be jokio įstoimo. Todėl, visi tie,
kurie norite bei norite būti virš mi-
nėtos Dr-stės nariais pribūkite bile-
viend žemiau pažymėta dieną i mu-
su Dr-stės susirinkimas, kurie laiko-
mu po pirmą jās trečią serečią. Se-
kamas susirinkimas įvyks gegužio 17
d., 8 v. v., 4501 So. Paulina St.
— Rašt. K. Velius.

Socialistų Partijos Press Pikniko
tikėtus galite gauti "Naujienų" ofise.
Visos L. S. S. kuopos tuojau įsigyti-
te tikietų.

ASMENU ĮJEŠKOJIMAI

JIESKAU SAVO BROLIO PRANO
Petreikio. Iš Lietuvos paeina, Abo-
kų kaimo, Liepalauks parapijos, Tie-
šų apskr. Amerikoje gyvena apie 18
metų. Pasitikiu laiku gyveno Mo-
line, Ill. Girdėjau, kad yra miręs.
Malonės kas nors man apie tai pa-
rašyti, busiu dėkingas. K. Petreikis,
661 W. 14 Pl., Chicago, Ill.

JIESKAU DOMININKO MIC-
kauskas, Tiešų apskr., Tverų para-
pijos, Kiliūnų kaimo. Keli metai
atgal gyveno Chicago. Turis svar-
bių reikalų. Jis pats, ar kas kitas
malonės, pranešti, būtu dėkingas.
Franciska Tolienė, 200 E. 116th St.,
Chicago, Kensington, Ill.

APSIVEDIMAI.

JIESKAU apsivedimui mergi-
nos arba našlės be vaikų, nuo 20
iki 30 metų. Aš esu 30 m. vaiki-
nas ir norėčiau, kad sutiktų šliu-
bą imti be bažnyčios. Taigi chi-
cagietės, arba iš apylinkės Chi-
cagos, kurios norite sueti i pa-
žinti, meldžiu su pirmu laišku
prisiųsti savo paveikslą. Daugiau
žinių suteiksiu laišku, J. P. K.
No. 4724 S. Throop St., Chica-
go, Ill

IVAIRŲ SKELBIMAI

PROGA ĮSIGYTI GARADŽIŲ
South Sideje, prie pat bulvaru, gali-
ma pirkti su namu arba biznis atki-
rai, gera vieta, padarymų pinigų.
Parsiduoda pigiai iš priežasties nesu-
tikimo partneriui. Atsiųskite į Li-
berty Land & Investment Co., Ed.
Bakševič, 3301 So. Halsted St.

KARPETAI
Jei turite nudevėtą karneta, ne-
meskite bet perdirbkite! Naują kur
bus abi pusės minkštes ir geros. No-
rėdami užsakyti, kreipkitės.
S. A. ZALPIS,
922 W. 34th Pl.,
Phone Yards 2231

KAS NORI PARDUOT GREIT NAMA!

Jei turite išmokę cash namą ta-
duokit mums, mes tamistoms pardu-
sim į savaitę bilko. Pirkėnė laukia
mon ofise. Kreipkitės tuoj.
BRIDGEPORT REAL ESTATE CO
808 W. 23rd Place, arti Halsted
Tel. Boulevard 1550

RASTA-PAMESTA

KAS UŽMIRSO LIETSARGI MIL-
dos užtenk, tegul kreipiasi atsiminti
ji po num. 4251 Mozart St., 2 lubos.

JIESKO PARTNERIŲ

JIESKAU PARTNERIO, TIKRAT
mokačios gerai lietuviška rūgine du-
nos kepti. Noriu atidaryti naują
duonos keptuvę su 75,000 gyventojų,
o lietuvių apie 8,000. Tik 16 kitokių
keptuvių yra, o lietuviškos visai ne-
ra. Miestas randasi už 200 mylių
nuo Chicago. Pinigų reikia turėti
\$2,000.00. Turiu patyrimą tame bi-
znyje ir jo vedime.
Atsiųskite:
H. MOKKUS,
1934 Racine St., Racine, Wisc.

JIESKAU PARTNERIO Į BUCER-
ne ir grosernės biznį, labai pulkioj
vietoj, biznis gerai eina, tik man
vienam persunko. Daug kapitalo
nereikia, o jei kas norės, galės visą
biznį pirkti. P. Laban, 10707 Michi-
gan Ave., Roseland, Chicago, Ill.

JIESKO PARTNERIŲ

REIKALINGI PARTNERIAI SU-
organizavimui ir išplatinimui jau
esancio biznio. Aš turiu patentą pa-
duota ir priimta Washingtono. Todel
dabar jau yra ant maketo. Labai
naudingas d. mekanikų ir kitokių
darbininkų. Vienas neturiu speku,
kad išplatinti ta biznį. Didelė vė-
tis, lengvos išlygos. Kreipkitės. Me-
torium Co., 3402 Lowe Ave.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA moterų prie assemb-
ling darbo. Gera moderniška
dirbtuvė — gera alga.
ACME STAMPING CO.,
119 N. Sheldon.

REIKALINGA MERGINA, ARBA
našlė moteris prie stupos darbo, ka-
ra suprantą stupos darbą ir myli
dirbti. Darbas pastovus ir lengvas
ir gera mokeskis. Drapanų neplaui,
valgis ir kambarys. Tuoj atsiųskite.
"OREMUS" CHEMICAL
LABORATORY,
1718 So. Halsted St.

REIKALINGA moteris ir
mergina prie mazgojimo indų i
vagyklą.
3202 So. Halsted St.

REIKALINGA MOTERIS AR
mergina prie abelo bekarnės darbo.
Patyrimas nereikalingas, 9 valandos
darbo i diena.
B. MOZNA,
302 So. Western Ave.

REIKIA SVARIŲ MERGINŲ

TARPE 18 IR 25 METŲ AM-
žiaus DIRBTI PRIE KILBA-
SINIŲ ŽARNŲ. NUOLATINIS
DARBAS, GERA MOKESTIS.
Kreipkitės i superintendento
ofisą.
OPPENHEIMER CASING CO.,
1016-26 W. 36th St.

REIKIA lietuves parduvojos
i Dry Goods ir čeverykų krau-
tuvę. Turit gerai moket anglis-
kai.
5850 So. State St.

REIKIA 6 moterų skudurų
skirstymui. Aukščiausia alga.
Atlektie prisirangę dirbti.
HARRY DRAY,
1447 Blue Island Ave.

REIKIA moterų siuvėjų spē-
ka varomoms mašinoms. Kreip-
kitės. Englander Spring Bed
Co., 39th St. & Lowe Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

VYRŲ REIKIA
i geležies atmatų kiemą,
nuolatinis darbas,
\$4.00 i dieną.
Kreipkitės
PRICE, IRON &
STEEL CO.,
67th St. & 48th Ave.

KARPETAI
Jei turite nudevėtą karneta, ne-
meskite bet perdirbkite! Naują kur
bus abi pusės minkštes ir geros. No-
rėdami užsakyti, kreipkitės.
S. A. ZALPIS,
922 W. 34th Pl.,
Phone Yards 2231

KAS NORI PARDUOT GREIT NAMA!

Jei turite išmokę cash namą ta-
duokit mums, mes tamistoms pardu-
sim į savaitę bilko. Pirkėnė laukia
mon ofise. Kreipkitės tuoj.
BRIDGEPORT REAL ESTATE CO
808 W. 23rd Place, arti Halsted
Tel. Boulevard 1550

RASTA-PAMESTA

KAS UŽMIRSO LIETSARGI MIL-
dos užtenk, tegul kreipiasi atsiminti
ji po num. 4251 Mozart St., 2 lubos.

JIESKO PARTNERIŲ

JIESKAU PARTNERIO, TIKRAT
mokačios gerai lietuviška rūgine du-
nos kepti. Noriu atidaryti naują
duonos keptuvę su 75,000 gyventojų,
o lietuvių apie 8,000. Tik 16 kitokių
keptuvių yra, o lietuviškos visai ne-
ra. Miestas randasi už 200 mylių
nuo Chicago. Pinigų reikia turėti
\$2,000.00. Turiu patyrimą tame bi-
znyje ir jo vedime.
Atsiųskite:
H. MOKKUS,
1934 Racine St., Racine, Wisc.

JIESKAU PARTNERIO Į BUCER-
ne ir grosernės biznį, labai pulkioj
vietoj, biznis gerai eina, tik man
vienam persunko. Daug kapitalo
nereikia, o jei kas norės, galės visą
biznį pirkti. P. Laban, 10707 Michi-
gan Ave., Roseland, Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

PAPRASTŲ DARBININKŲ REI-
kia "foundries" darbai. Nuolatinis
darbas, gera proga įsidirbti.
Kreipkitės.
Employment Dept.,
LINK BELT CO.,
329 W. 39th St.
2 blokai i vakarus nuo Wentworth av.

REIKIA diržų pieskuotojų
(belt sanders). Kreipkitės
GREAT NORTHERN CHAIR
COMPANY,
2500 Ogden Ave.

REIKIA murininkų; darbas
iš miesto, aukštos klesos rez-
dencijiniis darbas. Kreipkitės:
ROWLEY BROS.,
332 So. La Salle St.

REIKIA Acetelynė torch ope
ruotojų.
Kreipkitės:
PRICE IRON & STEEL
COMPANY,
67th St. & 48th Ave.

REIKIA PAPRASTŲ DAR-
bininkų. Kreipkitės:
GREAT NORTHERN CHAIR
COMPANY,
2500 Ogden Ave.

REIKIA darbininkų i galva
nizimą įstaigą. 37½c. i valan-
dą iš pradžios.
Atsiųskite:
JOSLYN MFG. CO.,
37th & Morgan Sts

REIKIA darbininko i bučer-
ne. Turit būti tos klesos.
Kreipkitės:
CH. RADZIVILAS,
6062 S. State St.

RAKANDAI

PARDAVIMUI 4 kambarių
rakandai sykiu ar atskirai; šia
savaitę išvažiuoju Lietuvon.
Viktoras Judis, 3021 Union Av.
2-os lubos priekis.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI 2 TOURING FOR-
dai. Labai pigiai. Nemokant va-
žiuoti išmoksinsiu už dyką. Kaina
nuo \$95.00 ir aukščiau. Atsilanky-
kit ir pamatysit pigumą.
M. MASILUNAS,
1318 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Phone Cicero 2094

PARDAVIMUI AUTOMOBILIUS
nes pinigų reikia; atrodo kaip nau-
jas — \$275.00. Kreipkitės pas savi-
ninką
3512 Parnell Ave.,
Pirmos lubos priekis.

CROW ELKHART — 1922, 5, SE-
dynių (sport model), geram stovyj,
visi rankiai. Kaina \$1,500, pardu-
siu už \$750 cash.
Savininkas
2647 W. 39 St.

PARDAVIMUI Reo automob-
bilius labai pigiai ir gerame sto-
vyje 7 sėdynių, galite matyti
nuo 4 iki 10 v. vakare.
3121-27 So. Halsted St.

PARDAVIMUI AUTOMOBILIUS
Briscoe 5 pasažierių, 1920 modelio,
viskas gerame stovyj, atrodo gerai.
Gerai tjeris ir vienas extra. Mašina
nauja kaštuoja 18 šimtų, parduosiu
pigiai arba sutinku mainyti ant 5
pasažierių Fordo arba Ford Sedan.
Kreipkitės arba telefonuokite, 4630
So. Ashland Ave. Phone Yards 6079.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI KRUTAMŲ
paveikslų teatras.
Pigiai.
1638 W. 69th St.

PARDAVIMUI duonos kepy-
kla. Biznis geras ir gerai išdirb-
tas per 15 metų. Kreipkitės i
Naujienų ofisą No. 34.

PARDAVIMUI bučernė ir
grosernė. Lietuvių kolonijoj.
Labai pigiai. Parduosiu todėl,
kad apleidžiu Chicago. Kas pir-
mesnis, tas bus laimingesnis.
562 W. 18 St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI 4 PRACYVENIMŲ
muro namas, vertės \$20,000, pardu-
du už \$16,500. Rėndos \$200 i mė-
sį, gera vieta. Norintieji pirkti ne-
laikite ilgai: atvažiuo patirsite viską
ant vietos. J. Rozenski, 6735 Ridg-
wood Ave., Tel. Dorchester 4914.

PARDAVIMUI KIMBALL GROJ-
klis pianas, geram stovyj, kaip nau-
jas, daugiau kaip 3 tūzinai rolij, ge-
ras parinkimas. Kaštavo \$1,000, par-
duosiu už \$400, nes turiu parduoti
greit.
5359 S. Morgan St. 2 fl. front

PARDAVIMUI BARBERNE 2
kedės ir paskiausios mados įtaisymai,
biznis išdirbtas per daug metų, turi
būti parduota greitai, todėl duosiu pi-
giai. 4610 S. Marshfield Ave. Savi-
ninką galima matyti po pietų kas-
dien.

PARDAVIMUI biliardinė sa-
lė pool room su 7 stalais.
1413 So. Halsted St.

PARDAVIMUI bučernė ir
grosernė, visokių tautų koloni-
joj. Parduosiu pigiai.
2900 So. Lowe Ave.

PARDUOSIU bučernę ir gro-
sernę, arba mainysiu ant auto-
mobilio.
704 W. 69th St.

PARDAVIMUI PIGIAI SALDAI-
nių, groserio ir smulkų daiktų krau-
tuvė, arba mainysiu ant automobi-
lio. Pardavimo priežastis, turiu du
biznius.
353 Kensington Ave.,
Kensington, Ill.

PARDAVIMUI BUČERNE IR
grosernė, su gerais įtaisymais, 5 kam-
bariai del gyvenimo, biznis gerai iš-
dirbtas per 11 metų, lietuvių ir len-
kų apgyventa vieta. Jeigu kas norės
galės piktis su namu. Namai me-
dininiai, 4 statai be biznio, didelis sta-
pas, garadžius, elektrika, garsi, yan-
nos visas gerame stovyje, rėndos ne-
ša \$95.00. Parduosiu viską už priei-
namą kainą. Priežastis pardavimo va-
žiuoju i Lietuvą. Kreipkitės: 4533 So.
Hermitage Ave.

PARDAVIMUI PIGIAI PUSĖ
saldino, biznis išdirbtas, parda-
vimo priežastis nesutikimas su
partneriu.